

DIJAMETRALNO OPREČNA GLEDANJA NA CILJEVE ODRŽIVE ENERGIJE

- STR. 2 -

BALANSIRANJE INTERESIMA

- 1 EU: Prečicom do strateških energetske projekata
- 8 Ukrajina : Južni tok suprotan ciljevima Energetske zajednice

BRISEL – Evropska unija je postigla „politički dogovor“ o unapređenom i ubrzanom procesu odobravanja strateških gasovodnih i elektroenergetskih prenosnih projekata, saopšteno je u sredu iz Evropske komisije. Nacrt zakona mora da dobije saglasnost Evropskog parlamenta i zemalja članica, što se očekuje za početak iduće godine, kako bi stupio na snagu u martu ili aprilu, rekao je evropski komesar za energiju Guenther Oettinger. „Umesto čekanja na dozvole za krucijalne međugranične infrastrukturne gasovodne ili prenosne elektroenergetske projekte do 12 godina i više, sada ćemo taj rok svesti na oko četiri godine“, naglasio je on. Pravila

„brzopotezng“ odobravanja važiće samo za najvažnije strateške infrastrukturne projekte koji obuhvataju više od jedne države, imenovane kao „projekti od opšteg interesa“. **Reuters** navodi da bi nova direktiva mogla, na primer, biti primenjena za tzv. „južni energetske koridor“ kojim je predviđen transport azerbejdžanskog prirodnog gasa u Evropu. EU bi trebalo da odredi projekte od opšteg interesa tokom 2013. godine.

Naredni koraci:

- **Početak 2013:** Finalno usvajanje u Evropskom parlamentu i Savetu ministara EU.
- **Do kraja 2013:** Utvrđivanje konačne liste projekata od opšteg interesa.
- **2014:** Predviđeno stupanje na snagu Plana povezivanja Evrope (CEF), u okviru koga će sa 9,1 mlrd.€ biti finansirana energetska infrastruktura.

ŽENEVA – Jedan ambiciozan, ali malo poznat set UN ciljeva iz oblasti održive energije za 2020. godinu ima za cilj da udvostruči globalne rezultate u energetskej efikasnosti i kapacitetima obnovljive energije (OIE) i omogući svima pristup modernim energetskeim uslugama. Međutim, postizanje tih ciljeva će izazvati eksploziju u emisijama ugljendioksida, prenosi **EurActiv** ocene jednog ekonomiste Ujedinjenih nacija. Radi se o UN [Inicijativi Održiva energija za sve \(SE4ALL\)](#), koja ima za cilj da mobilise vlade, biznis i civilni sektor kako bi se obezbedio pristup energiji i za onu petinu stanovništva planete koja je bez struje i još milijardu žitelja koji nemaju stabilno snabdevanje energijom. Ulrich Hoffmann, viši ekonomista u UNCTAD-u, iznosi svoju procenu da bi sprovođenje te Inicijative imalo katastrofalne posledice, jer se ne može realizovati isključivo na zelenog energiji, bez oslanjanja na fosilna goriva. Ona će automatski, putem tzv „povratnog efekta“, uvećati na globalnom nivou emisije CO2 za ne manje od 20%, tvrdi ovaj ekspert. Samo priključenje 1,3 milijarde novih potrošača na elektroenergetski sistem izazvalo bi katastrofu u smislu dodatnog globalnog zagrevanja, do mere da bi život u velikim delovima planete bio nezamisliv, dodaje Hoffman. Catherine Ray, Portparolka EU komesara za razvoj, Andrisa Piebalgsa, međutim smatra analizu Hoffmana neosnovanom, jer će se projekti koje sponzorise EU usmeriti na razvijanje lokalnih izvora obnovljive energije, umesto fosilnih goriva. Više od 60 zemalja uključilo se za samo godinu dana u Inicijativu SE4ALL, a za sada je iz privatnog sektora obezbeđeno 50 milijardi dolara investicija.

PARIZ - Francuska elektroenergetska kompanija Electricite de France (EdF) će morati da vrati svojim potrošačima ukupno 8,8 milijardi evra posle odluke francuskog suda da joj ne prizna neke stavke iz računa koje je naplaćivala domaćinstvima u periodu od pet godina, objavio je u četvrtak **Le Parisien**. Portparol ERDF-a EdF-ove podfirme za prodaju struje domaćinstvima, rekao je istog dana da kompanija „ne zna za takvu mogućnost“ . U sredu je jedan francuski viši sud poništio račune ERDF-a iz perioda 2009 - 2013. godine, osporavajući način obračuna cena električne energije. Sud je, prema pariskom dnevniku, ocenio da je kompanija previše zaračunala na ime stavke održavanja sistema i investicija, pa će morati da refundira ukupno 8,8 milijardi evra na adrese svojih 35 miliona potrošača. Francuski energetska regulator CRE, koji reguliše način određivanja cena električne energije u toj zemlji, saopštio je u četvrtak 29. novembra da za sada nije moguće reći na koji način će odluka Suda uticati na cene. CRE je najavio da će proučiti ovaj slučaj narednih nedelja.

LONDON – Britanska vlada će početkom iduće godine objaviti predlog mera za smanjenje potrošnje električne energije u zemlji, što, osim računa potrošačima treba da umanja i potrebu za gradnju novih energetska kapaciteta. Vlada ocenjuje da je za državu ovo mnogo isplativije od dodatnih investiranja u proizvodnju električne energije. Smanjenje potrošnje struje od 10% trebalo bi da donese uštedu od 4 milijarde funti u 2030, uz dodatno smanjenje emisija 4,5 megatona ugljendioksida, saopšteno je iz ministarstva energije i klimatskih promena (DECC). **Energy Business Review**

ATINA - Grčku očekuje skok cena električne energije od juna 2013. godine, usled zahteva kreditora te zemlje da one u potpunosti odraze troškove proizvodnje, piše atinski dnevnik **Kathimerini**. U okviru dogovora sa trojkom Evropska unija – Međunarodni monetarni fond – Evropska centralna banka (EU-MMF-ECB), cene električne energije biće uvećane u dva, ili tri koraka. Na osnovu podataka koje je Javna elektroenergetska korporacija (PPC) u avgustu dostavila Regulatornim energetska vlastima, povećanje bi iznosilo 40 odsto za

domaćinstva i privredu sa malom potrošnjom, odnosno zahvatilo ukupno 2,2 miliona potrošača.

SOFIJA – Čelnik bugarskog energetskog (i vodoprivrednog) regulatornog tela DKEVR Angel Semerdžiev najavio je smanjenje cena grejanja „bez presedana“ od najmanje sedam odsto, počev od 1.janara 2013. On to zasniva na očekivanom smanjenju cena prirodnog gasa za krajnje potrošače od 5-7 odsto, posle diskonta (od moguće preko 20%) na uveznu cenu te

sirovine, koju je Bugarskoj odobrio novim ugovorom ruski Gasprom, objavljuju 28. novembra sofijske **Novinite**. Semerdžiev je rekao da će konkretne cifre biti poznate kada Bulgargaz podnese predlog novih cena gasa za prvi kvartal 2013.

MOSKVA - Cena prirodnog gasa državnog kolosa Gasprom za veleprodajnom tržištu u Rusiji biće povećana za 15 odsto 1. jula 2013. godine. U saopštenju upravnog odbora Federalne agencije za cene se navodi da se cena gasa na veliko određuje na osnovu

zvaničnih parametara prognoze ruskog društvenog i ekonomskog razvoja za naredne tri godine, prenela je 27. novembra agencija **Itar-Tas**.

STRAZBUR - Evropski parlament je većinom glasova doneo odluku kojom se članicama Evropske unije potvrđuje pravo da samostalno odlučuju o proizvodnji gasa iz škrljaca. Prethodno je odbijen amandman koji je predlagao uvođenje moratorijuma na proizvodnju škrljnog gasa, javlja portal **Oil and Gas Eurasia**.

VAŠINGTON - Vlasti u Vašingtonu zabranile su kompaniji BP sklapanje novih ugovora za rad u SAD zbog izlivanja nafte u Meksički zaliv 2010. godine i time ugrozile njen položaj glavnog offshore proizvođača nafte i gasa u Americi i prvog snabdevača gorivom američke vojske. Američka Agencija za zaštitu prirodne sredine (EPA) saopštila je u sredu da je preduzela akciju zbog „nedostatka poslovnog integriteta“ ove kompanije poslije zagađenja, ali nije precizirala koliko će zabrana trajati. „Suzpenzija će privremeno onemogućiti kompaniji i firmama sa kojima saraduje da sklapaju nove ugovore sa federalnim vlastima, dok BP ne pokaže dovoljno dokaza i ne pokaže Agenciji da ispunjava federalne poslovne standarde“, navodi EPA. **BBC**

LONDON – Do kraja ove dekade solarna energija biće tržišno konkurentna fosilnim gorivima u svih 11 EU zemalja obuhvaćenim projektom PV Parity, saopšteno je 27. novembra iz konzorcijuma koji obuhvata solarni sektor Austrije, Belgije, Češke, Francuske, Grčke, Italije, Holandije, Nemačke, Portugalije, Velike Britanije i Španije. Tzv. „mrežni paritet“, odnosno sposobnost solarne energije da se cenovno, bez subvencija, nosi sa fosilnim gorivom u snabdevanju rezidencijalnih potrošača električnom energijom, već u 2012. počinje da postaje realnost u Nemačkoj, južnoj Italiji, Holandiji i Španiji. Njima treba da se pridruže sever Italije, Portugalija i Austrija u naredne dve godine, a potom progresivno i ostale zemlje obuhvaćene projektom koji ima za cilj da preko okupljenih energetskih regulatora, kompanija i institucija promoviše podršku razvoju solarne energije. **PV-Tech**

VARŠAVA - Poljska će do 2020. godine investirati 24 milijarde evra u svoj energetski sektor, objavila je 26. novembra Vlada u Varšavi. Poljska se oslanja na ogromne rezerve uglja, od koga proizvodi blizu 90% električne energije, dok alternative razvija u okviru nuklearnog i sektora gasnih i naftnih škriljaca, prenosi **AFP**.

MOSKVA – Rosnjeft je sklopio ugovore o prodaji prirodnog gasa za potrebe termoelektrana finske kompanije Fortum i nemačkog E.On-a u Rusiji, prenosi 27. novembra **Platts** pozivajući se na informaciju iz Eurobonds prospekta ruske državnog naftnog kolosa. Fortum će u pet godina kupiti 12 milijardi kubika gasa za oko 1,6 milijardi dolara, a E.On 4,65 mlrd.m3 za 450 miliona dolara. Ranije ovog meseca Rosnjeft je sklopio ugovor o prodaji ukupno 875 milijardi m3 gasa u periodu od 25 godina (2017-2040.) ruskoj elektroenergetskoj kompaniji Inter RAO, potseća agencija i konstatuje da ovi poslovi „pokazuju da Gasprom nastavlja da gubi potrošače, ne samo u Evropi, već i kod kuće“. Rosnjeft planira dugoročno da poveća proizvodnju gasa na 100 mlrd.m3 godišnje, sa 12,8 mlrd.m3 iz 2011. godine.

VAŠINGTON - SAD i Kanada zajedno imaju najveće integrisano energetske tržište na svetu, sa razmenom koja je prošle godine premašila vrednost od 100 milijardi dolara, uglavnom iz Kanade prema južnom susedu, objavila je 27. novembra američka Energetska informativna administracija (EIA). Kanada je najveći snabdevač SAD naftom, s 25% udela u američkom uvozu, odnosno izvozom 2,8 miliona barela nafte i naftnih proizvoda na dan u 2011. SAD su u Kanadu izvozile nekih 305.000 bbl/d naftnih proizvoda. Kanada je izvozila u SAD dnevno i 240 miliona kubika prirodnog gasa, što predstavlja 90% američkog uvoza. Osim toga, energetske mreže dveju država su veoma povezane pa Kanada mnogo električne energije izvozi na područje Srednjeg zapada i na Istočnu obalu, dok se planira da SAD počne izvoziti energiju u zapadne kanadske pokrajine. **UPI**

PARIZ – Međunarodna agencija za energiju (IEA) je predložila Južnoj Koreji da izgradi više nuklearnih elektrana od predviđenog energetskim planovima te zemlje. U izveštaju „Energetske politike IEA zemalja: Koreja 2012“ se preporučuje vladi u Seulu i brži razvoj obnovljivih izvora, prenosi 29. novembra **Energy Business Review**. Trenutno 23 nuklearna reaktora sa ukupno 20.5 GW kapaciteta obezbeđuju Koreji trećinu potrebne električne energije. U planu je izgradnja 11 novih nuklearki do 2021. godine sa dodatnih 13,8 GW, kao i cilju da 2035. godine 60% električne energije u zemlji bude proizvedeno iz atomskih centrala.

BUDIMPEŠTA – Mađarska državna energetska kompanija MVM je pred sklapanjem sporazuma o kupovini lokalne podfirme nemačkog kolosa E.On za trgovinu i skladištenje prirodnog gasa, objavljuje 29. novembra **Reuters**. Citirajući upućeni izvor, agencija navodi da bi „neki sporazum mogao biti postignut pre božićnih praznika“, dok obe kompanije za sada čute. Mađarske novine **Vilaggazdasag** pišu da je MVM navodno spreman da plati za E.ON Foldgaz Trade oko 800

miliona evra, dok nemačka kompanija traži 1,2 milijarde. E.ON Foldgaz je najveći trgovac prirodnim gasom u Mađarskoj, a snabdeva tim energentom lokalne distributere, a preko njih i oko 10 miliona domaćinstava. Firma poseduje i skladišta kapaciteta 4,2 milijarde kubnih metara.

BUKUREŠT-- Lukoil Holdings je potpisao ugovor o prodaji 8% udela u svom projektu u rumunskom sektoru Crnog mora kompaniji Romgaz, saopštila je ruska kompanija, objavljuje 26. septembra, bez finansijskih pojedinosti, *Dow Jones Newswires*. Romgaz je takođe kupio dodatni udeo od 2% od Lukoilovog partnera u projektu, firme Vanco. Lukoil posle ovoga

kontrolirše udeo od 72% u projektu, Vanco 18%, a rumunska kompanija Romgaz 10%. Lukoil i Vanco su 2010. godine na tenderu dobile prava na eksploataciju blokova Istočna Rapsodija i Trident, a 2011. potpisale koncesione ugovore sa vladom Rumunije.

MOSKVA – Državi bi i udeo od 20%-25% u Rosnjeftu bio dovoljan da zadrži kontrolu nad državnim naftnom kompanijom, rekao je ruski premijer Dmitri Medvedev za moskovski poslovni dnevnik *Kommersant*. List 29. novembra prenosi da Medvedev nije precizirao obim udela u Rosnjeftu koji vlada namerava da izbaciti na tržište. „Šta znači očuvanje kontrole? Kontrolni udeo (koji prema ruskom zakonu iznosi 50% udela plus jedna akcija) je veoma retko u praksi u svetu koncentrisan u par ruku. Ako je vlasništvo rašireno, onda bi bilo dovoljno posedovati 20%-25%“, rekao je Medvedev. On je doduše napomenuo da još nije doneta bilo kakva odluka o budućoj privaitiaciji Rosnjefta.

VARŠAVA – Završene su sve preliminarne radnje vezane za projekat gradnje naftovoda Brody-Plotsk, rekao je novinarima u Varšavi 27. novembra azerbejdžanski ministar industrije i energije Natig Alijev. On je istovremeno zatražio “finansijsku podršku Evropske unije, “a posebno Poljske, jer se radi o kapitalno intenzivnom projektu”. Taj projekat je uključen kao prioritetan u EU infrastrukturni program za taj region, potseća *Trend*. Studija o ruti sekcije 377 km dugog naftovoda Brody-Adamova Zastava, koji će dužinom od 120 km ići preko Ukrajine, a 257 km preko Poljske je završena, prenosi agencija.

KIJEV – Ukrajina je ponovo zatražila od sekretarijata Energetske zajednice (EnZ) neodložne konsultacije povodom projekta gasovoda Južni tok - „jer dovodi u sumnju mogućnost realizacije ključnih ciljeva EnZ vezanih za formiranje jedinstvenog energetskeg tržišta“, saznaje 27. novembra *Interfax-Ukraine* iz upućenog izvora vlade u Kijevu. Ukrajina pri tom ukazuje na „pojedine članice EnZ“ koje ulaskom u projekat Južni tok podrivaju pouzdanost koju Ukrajinski transportni gasovodni sistem obezbeđuje snabdevajući Evropu ruskim gasom. Stoga Ukrajina ponovo traži neodložne konsultacije „u svetlu Ugovora o usposvaljanju Energetske zajednice“, citira agencija pismo upućeno Briselu i Beču iz Ministarstva energije i rudarstva Ukrajine.

Foto: Ruski premijer Medvedev rukuje se sa slovenačkim kolegom Janšom posle potpisivanja sporazuma o investiranju u projekat Južni tok 13. novembra u rezidenciji u Gorkom, pored Moskve

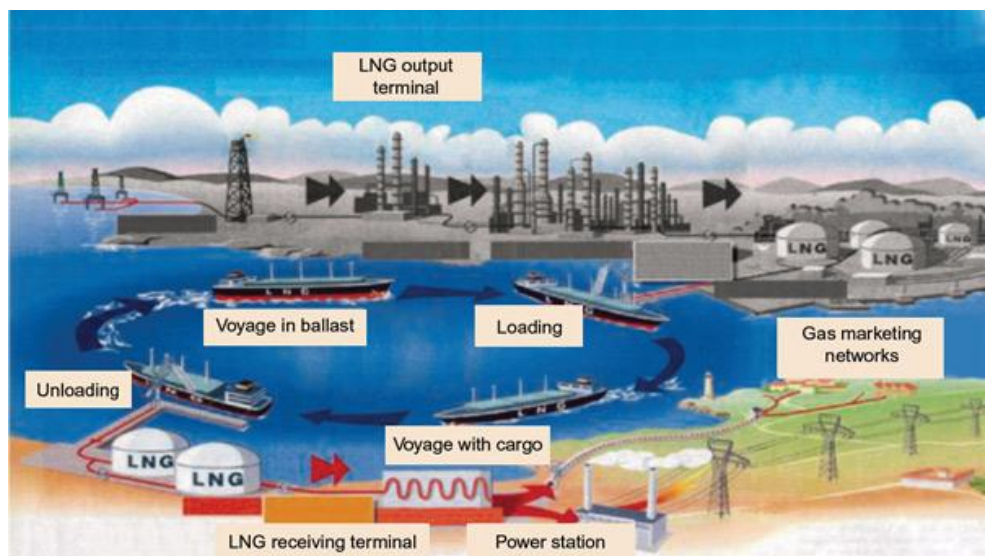
KIJEV – Ukrajina će tražiti reviziju dugoročnog gasnog ugovora sa Gaspromom, kako bi on uključio i klauzulu o minimalnim tranzitnim količinama prirodnog gasa za evropska tržišta, rekao je 26. novembra ministar energije Ukrajine, Jurij Bojko. On je to doveo u vezu sa činjenicom da Gasprom gradi alternativne transportne pravce ka Evropi, u prvom redu Severni i Južni tok. Trenutni ugovor na 11 godina između Naftogaz Ukrainy i Gasproma iz 2009. ne uključuje klauzulu o minimalnim tranzitnim količinama, mada sadrži famoznu preuzmi-ili-plati odredbu koja penalizuje kupca ako uveze manje količine od onih predviđenih sporazumom. Posle otvaranja gasovoda Severni tok, tranzit ruskog gasa preko ukrajine za Evropu i ZND tržište smanjen je za 19,2% od januara do oktobra ove godine, na ukupno 69,2 milijarde kubika, ukazuje *Kyiv Post*.

KIJEV - Ukrajina je potpisala 1,1 milijardu dolara vredan sporazum o gradnji regasifikacionog LNG terminala sa čovekom koga je smatrala predstavnikom kompanije Gas Natural Fenosa, da bi odmah iz te španske firme stigla informacija da ta osoba nije njen izaslanik i da ne priznaje bilo kakav ugovor. Potpisivanju sporazuma u ponedjeljak u Kijevu prisustvovao je i premijer Ukrajine Mikola Azarov (slika), koji je ugovor o gradnji prvog ukrajinskog LNG terminala u Odesi pozdravio kao korak u pravcu smanjenja zavisnosti te zemlje od ruskog gasa, preneo je **AFP**. Gas Natural je odmah intervenisala i saopštila u utorak da čovek identifikovan kao Jordi Sarda Bonvehi nije imao ovlašćenje da pretstavlja kompaniju, niti je ona na čelu bilo kakvog konzorcijuma, niti razmatra takav projekat, prenosi **Reuters**. Vlasti u Kijevu su potom saopštile u sredu da će terminal kapaciteta pet miliona tona godišnje svakako biti izgrađen, uprkos „nesporazumu“ sa Gas Naturalom i da će prvi LNG stići 2015. godine .

HELSINKI - Finska gasna firma Gasum je objavila plan za gradnju LNG terminala na jugu Finske. Regasifikovani LNG bi se iz terminala transportovao do Estonije budućim Baltičkom gasnom interkonekcijom. Početak gradnje se planira u 2015, a puštanje u rad do 2019. godine. Inače, u vlasničkoj strukturi Gasuma su i Gasprom s 25% i nemački E.On, javlja ruski portal ***Oil and Gas Eurasia***.

STOKHOLM – Švedska firma Linde gradi uvozni terminal za LNG srednjeg kapaciteta u Lysekilu na zapadnoj obali Švedske. Projekt je vredan 57 miliona dolara, a terminal će imati skladišni kapacitet od 30 000 m³ LNG-a i početak će s radom u prvoj polovici 2014. godine, javlja časopis ***World Oil***.

NJUJORK – Povodom finalizacije priprema za početak gradnje Južnog toka, *Forbes* u broju od 26. novembra dovodi u pitanje rusku strategiju ulaganja u evropske gasovode, ocenjujući da to na dugi rok neće biti dobro za Gazprom. „Ono što je dobro za 'regionalnu kontrolu' (tržišta gasa jugoistočne i centralne Evrope), loše je za Gazpromov globalni položaj“, konstatuje časopis. Pri tom polazi od činjenice da Rusija zahvata 30% svetskog snabdevanja gasom, ali proizvodi manje od 5% LNG-a u svetu i ocenjuje da Gazprom „nije shvatio taj ključni trend na gasnom tržištu“. Da bi mogao da se suoči sa konkurentnim cenovnim pritiscima na azijsko-pacifičkom tržištu, Gazprom je trebalo da se usmerava na izvoz LNG-a, umesto na upumpavanje novih velikih količina gasa na zasićeno evropsko tržište. Šta god da misli da je postigao sa cenovnim uslovima, Gazpromu neće mnogo značiti kada višak ponude preko velikoprodajnih gasnih čvorišta obori cene, smatra *Forbes*.

ANKARA - Gazprom je u ponedeljak, 26. novembra sklopio dugoročni ugovor o izvozu prirodnog gasa privatnim turskim kompanijama Akfel, Bosphorus, Kibar i Bati Hatti, kojima je tamošnji energetske regulator odobrio licence za uvoz gasa na period od 30 godina (Bati Hatti na 23) preko ruske Zapadne linije, ili Plavog toka. Četiri kompanije su se prethodno sa Gazpromom sporazumele o uvozu 6 milijardi kubika gasa godišnje tim gasovodom kapaciteta 14 mlrd.m3 godišnje, koji do Turske stiže preko Ukrajine, Rumunije i Bugarske. *Reuters* potseća da je posle odbijanja turske državne kompanije Botas da, zbog neslaganja sa cenom gasa, obnovi dugoročni ugovor sa Gazpromom na kraju 2011. godine došlo do jednogodišnjeg prekida u izvozu gasa u tu zemlju, osim preko kratkoročnih sporazuma.

PODGORICA - Kompanija A2A nema nameru da se povlači iz Elektroprivrede Crne Gore (EPCG) jer je crnogorska Regulatorna agencija za energetiku (RAE) stvorila uslove za smanjenje gubitaka i rast prihoda, rečeno je za *Vijesti* iz italijanske firme. "Pozdravljamo odluku RAE od pre nekoliko meseci kojom je definisana nova metodologija za određivanje cenovnih tarifa za električnu energiju, koje postepeno rastu. Tarife se tom odlukom usklađuju sa onima u drugim

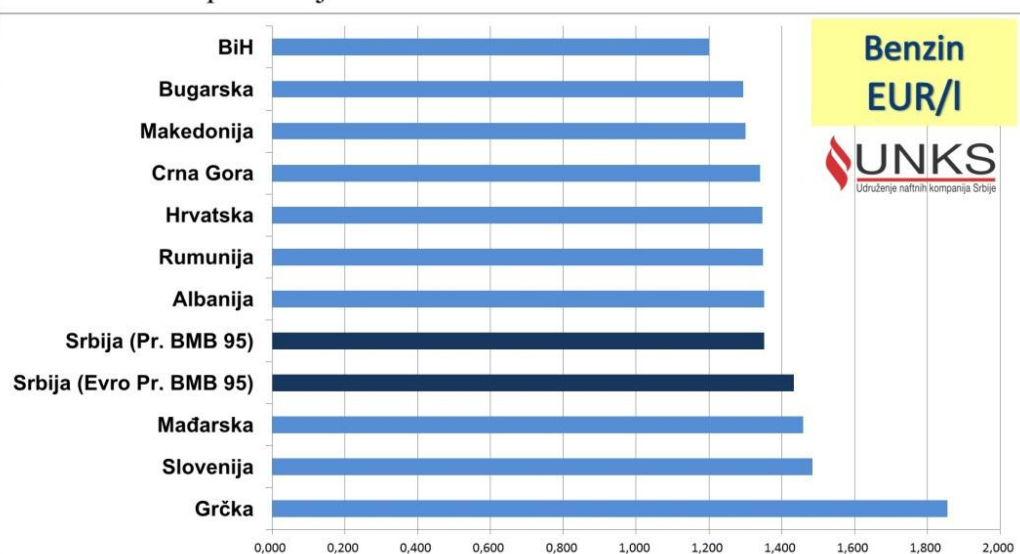
evropskim državama i mogu, ako se pravilno primene, vratiti uslove za nove investicije", navodi se u odgovoru A2A. RAE je dva puta ove godine povećao cene električne energije na osnovu novih metodologija, kojima je predviđen rast do avgusta 2015. Od te godine cene za domaćinstva neće regulisati RAE, već će biti prepuštene tržišnom formiranju. Italijanska *La Repubblica* je 20. novembra objavila da A2A planira povlačenje iz Crne Gore "čim se za to ukaže prilika".

LJUBLJANA – Kranjska firma Comita i ruski Gasprom sklopili su 13. novembra u Moskvi ugovor o osnivanju zajedničke kompanije koja će graditi „optički autoput“ od Rusije do Evrope, paralelno sa gasovodom Južni tok, objavljuje 26. novembra *Finance*. Firma South Stream Telecom AG biće registrovana u Švajcarskoj i biće u direktnoj konkurenciji sa Telekomom Slovenije. „Nameravamo da izgradimo informacioni autoput od Rusije do Evrope i natrag. Te kapacitete ćemo zatim prodati telekomunikacijskim divovima iz Evrope i Azije, regionalnim ili nacionalnim telekomima, rekao je prokurista Comite Aljoša Ivančič.

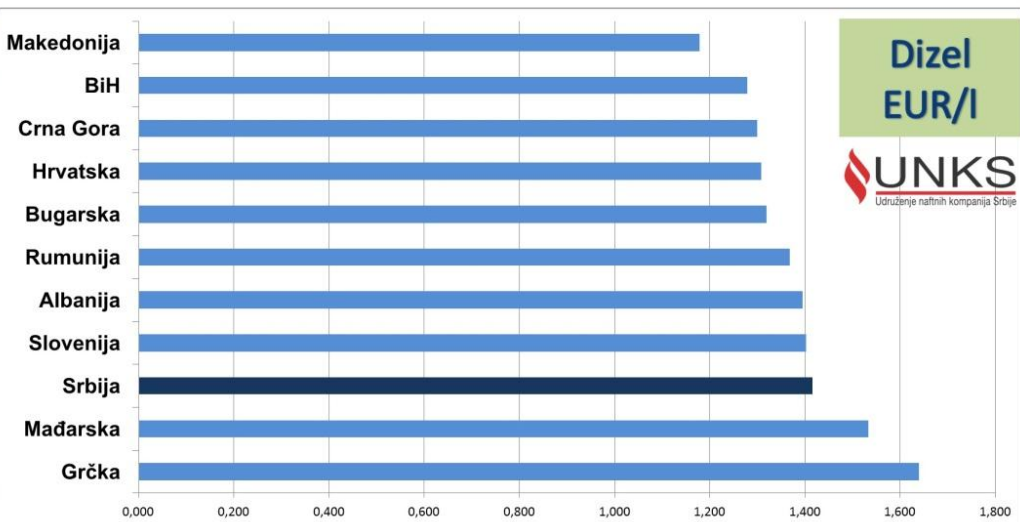
TIRANA – Vlada Albanije gleda da kompletira prodaju državne naftne kompanije Albpetrol do krajnjeg roka, 3. decembra i stavi u kasu 850 miliona evra, koliko se obavezao da plati Vetro Energy, američki konzorcijum pod kontrolom jednog albanskog biznismena, bliskog premijeru Saljiju Beriši, piše 26. novembra *Financial Times*. List navodi da ostaje nejasno zašto je albanski tajkun Rezart Tači ponudio toliko visoku cenu za kompaniju, koja sama procenjuje svoju imovinu na 320 miliona evra. Druga sledeća ponuda, kineske firme Win Business, bila je, naime, više nego upola manja, a treća Bankes Petroleuma čak tri puta. Nekih 1.800 od 3.000 Albpetrolovih bušetina su van pogona. Informacija da iza Vetroa stoji Tači, biznismen sa sedištem u Singapuru, skrivana je iz nekih takođe nejasnih razloga od očiju javnosti, piše FT i potseća da je isti tajkun 2008. takođe ostao u senci prilikom privatizacije državne naftne prerađivačke kompanije ARMO za 128 miliona evra. Tek kasnije se saznalo da je američko – švajcarski konzorcijum koji je kupio ARMO pod kontrolom Tačija.

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 28.11.2012 izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

Benzin (EUR/l)		
UNKS <small>Udruženje naftnih kompanija Srbije</small>	BMB 95 (EN 228)	procenat prosečne cene u regionu
Grčka	1,855	132,78%
Slovenija	1,484	106,22%
Mađarska	1,458	104,36%
Srbija (Evro Pr. BMB 95)	1,434	102,64%
Srbija (Pr. BMB 95)	1,351	96,70%
Albanija	1,351	96,70%
Rumunija	1,348	96,49%
Hrvatska	1,347	96,42%
Crna Gora	1,340	95,91%
Makedonija	1,301	93,12%
Bugarska	1,294	92,62%
BiH	1,202	86,04%
Prosečna cena u regionu	1,397	

Dizel (EUR/l)		
UNKS <small>Udruženje naftnih kompanija Srbije</small>	Evro dizel (EN 590)	procenat prosečne cene u regionu
Grčka	1,639	119,13%
Mađarska	1,533	111,39%
Srbija	1,415	102,84%
Slovenija	1,402	101,90%
Albanija	1,394	101,33%
Rumunija	1,368	99,39%
Bugarska	1,319	95,88%
Hrvatska	1,308	95,07%
Crna Gora	1,300	94,49%
BiH	1,278	92,90%
Makedonija	1,179	85,68%
Prosečna cena u regionu	1,376	

Izvor: UNKS